

Οδυσσέας Ελύτης

Το Μονόγραμμα (1972)

(Επιλογή - Αποσπάσματα)

Θα πενθώ πάντα - μ' ακούς; - για σένα,

μόνος, στον Παράδεισο

I

Θα γυρίσει αλλού τις χαρακιές

Της παλάμης, η Μοίρα, σαν κλειδούχος

Μια στιγμή θα συγκατατεθεί ο Καιρός

Πως αλλιώς, αφού αγαπιούνται οι άνθρωποι

Θα παραστήσει ο ουρανός τα σωθικά μας

Και θα χτυπήσει τον κόσμο η αθωότητα

Με το δριμύ του μαύρου του θανάτου.

II

Πενθώ τον ήλιο και πενθώ τα χρόνια που έρχονται

Χωρίς εμάς και τραγουδώ τ' άλλα που πέρασαν

Εάν είναι αλήθεια

Μιλημένα τα σώματα και οι βάρκες που έκρουσαν γλυκά

Οι κιθάρες που αναβόσβησαν κάτω από τα νερά

Τα «πίστεψέ με» και τα «μη»

Μια στον αέρα, μια στη μουσική

Τα δυο μικρά ζώα, τα χέρια μας

Που γύρευαν ν' ανέβουνε κρυφά το ένα στο άλλο

Η γλάστρα με το δροσαχί στις ανοιχτές αυλόπορτες

Και τα κομμάτια οι θάλασσες που ερχόντουσαν μαζί

Πάνω απ' τις ξερολιθιές, πίσω απ' τους φράχτες

Την ανεμώνα που κάθισε στο χέρι σου

Κι έτρεμε τρεις φορές το μωβ τρεις μέρες πάνω από

τους καταρράχτες

Εάν αυτά είναι αλήθεια τραγουδώ

Το ξύλινο δοκάρι και το τετράγωνο φαντό

Στον τοίχο, τη Γοργόνα με τα ξέπλεκα μαλλιά

Τη γάτα που μας κοίταξε μέσα στα σκοτεινά

Παιδί με το λιβάνι και με τον κόκκινο σταυρό

Την ώρα που βραδιάζει στων βράχων το απλησίαστο

Πενθώ το ρούχο που άγγιξα και μου ήρθε ο κόσμος.

III

Έτσι μιλώ για σένα και για μένα

Επειδή σ' αγαπώ και στην αγάπη ξέρω

Να μπαίνω σαν Πανσέληνος

Από παντού, για το μικρό το πόδι σου μες στ' αχανή σεντόνια

Να μαδάω γιασεμιά - κι έχω τη δύναμη

Αποκοιμισμένη, να φυσώ να σε πηγαίνω

Μέσ' από φεγγερά περάσματα και κρυφές της θάλασσας στοές

Υπνωτισμένα δέντρα με αράχνες που ασημίζουνε

Ακουστά σ' έχουν τα κύματα

Πως χαϊδεύεις, πως φιλάς

Πως λες ψιθυριστά το «τι» και το «ε»

Τριγύρω στο λαιμό στον όρμο

Πάντα εμείς το φως κι η σκιά

Πάντα εσύ τ' αστεράκι και πάντα εγώ το σκοτεινό πλεούμενο

Πάντα εσύ το λιμάνι κι εγώ το φανάρι το δεξιά

Το βρεμένο μπουράγιο και η λάμψη επάνω στα κουπιά

Ψηλά στο σπίτι με τις κληματίδες

Τα δετά τριαντάφυλλα, το νερό που κρυώνει

Πάντα εσύ το πέτρινο άγαλμα και πάντα εγώ η σκιά που μεγαλώνει

Το γερτό παντζούρι εσύ, ο αέρας που το ανοίγει εγώ

Επειδή σ' αγαπώ και σ' αγαπώ

Πάντα εσύ το νόμισμα κι εγώ η λατρεία που το εξαργυρώνει:

Τόσο η νύχτα, τόσο η βοή στον άνεμο

Τόσο η στάλα στον αέρα, τόσο η σιγαλιά

Τριγύρω η θάλασσα η δεσποτική

Καμάρα τ' ουρανού με τ' άστρα

Τόσο η ελάχιστη σου αναπνοή

Που πια δεν έχω τίποτε άλλο

Μες στους τέσσερις τοίχους, το ταβάνι, το πάτωμα

Να φωνάζω από σένα και να με χτυπά η φωνή μου

Να μυρίζω από σένα και ν' αγριεύουν οι άνθρωποι

Επειδή το αδοκίμαστο και το απ' αλλού φερμένο

Δεν τ' αντέχουν οι άνθρωποι κι είναι νωρίς, μ' ακούς

Είναι νωρίς ακόμη μες στον κόσμο αυτόν αγάπη μου

Να μιλώ για σένα και για μένα.

VII

Στον Παράδεισο έχω σημαδέψει ένα νησί

Απαράλλαχτο εσύ κι ένα σπίτι στη θάλασσα

Με κρεβάτι μεγάλο και πόρτα μικρή

Έχω ρίξει μες στ' άπατα μian ηχώ

Να κοιτάζομαι κάθε πρωί που ξυπνώ

Να σε βλέπω μισή να περνάς στο νερό

Και μισή να σε κλαίω μες στον Παράδεισο.

[Οδυσσέας Ελύτης, Το Μονόγραμμα, Εκδόσεις Ίκαρος, Αθήνα 1972](#)